

K-2.431.1.30.2025.ML-J
Szczecin, 9 października 2025 r.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Przedmiot kontroli	Realizacja zadań z zakresu administracji rządowej polegających na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej przez Powiat Policki w 2025 r.
Nazwa i adres organu kontrolującego	Wojewoda Zachodniopomorski, ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin
Nazwa i adres podmiotu kontrolowanego	Starosta Policki, zwany dalej <i>Starostą</i> , ul. Tanowska 8, 72-010 Police
Osoba pełniąca funkcję Starosty w okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli	Pan Shivan Fate
Okres objęty kontrolą	2024 r. – 2025 r.
Kontrolujący	Pracownicy Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie: Pani Monika Leńczuk-Janus – starszy inspektor wojewódzki, <i>kierownik zespołu kontrolnego</i> , Pani Monika Jarosz-Szczepaniak – młodszy specjalista.
Nr upoważnienia	56/25 z dnia 2 czerwca 2025 r.
Podstawy prawne do przeprowadzenia kontroli	– art. 6 ust. 4 pkt 3 w związku z art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224), – art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1534 t.j.)
Kryteria prowadzenia kontroli	legalność, rzetelność
Rodzaj kontroli i tryb kontroli	planowa, tryb zwykły
Termin kontroli	3-9 czerwca 2025 r.

Podstawy prawne realizacji zadania	– ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej, zwana dalej <i>ustawą</i>, – ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r., poz. 1491), zwana dalej <i>ustawą o dppow</i>, – ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1530), – ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz. U. z 2023 r., poz. 20), – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (Dz. U. z 2025 r., poz. 317), zwane dalej <i>rozporządzeniem</i>, – rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do spraw pożytku publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. z 2018 r., poz. 2057), zwane dalej <i>rozporządzeniem ws. wzorów ofert i ramowych wzorów umów</i>.
Organizacja wewnętrzna	Statut Powiatu Polickiego został uchwalony uchwałą Rady Powiatu w Policach nr XLVI/372/2018 z dnia 26 października 2018 r., zaś organizację i zasady funkcjonowania Starostwa, w okresie objętym kontrolą określał Regulamin Organizacyjny Starostwa Powiatowego w Policach (zwany dalej Regulaminem), wprowadzony uchwałą nr 133/2024 Zarządu Powiatu w Policach z dnia 31 października 2024 r.¹ Zagadnienia dotyczące przedmiotu kontroli, zgodnie z § 42 ust. 3 ww. Regulaminu, zostały przypisane do Wydziału Polityki Społecznej. (dowód: akta kontroli str. 60-68) <i>Samoocenę</i> w zakresie organizacji systemu NPP² i NPO³ w 2025 r. dokonaną przez Starostę w dniu 23 maja 2025 r. zamieszczono w aktach kontroli na str. 27-30.
Osoba udzielająca wyjaśnień	XXXXXX XXXXX, dyrektor Wydziału Polityki Społecznej.

¹ Wcześniej obowiązywał Regulamin Organizacyjny Starostwa Powiatowego w Policach wprowadzony uchwałą nr 360/2020 Zarządu Powiatu w Policach z dnia 30 czerwca 2020 r. (z późn. zm.).

² NPP - nieodpłatna pomoc prawna.

³ NPO - nieodpłatne poradnictwo obywatelskie.

Obszar kontroli Nr 1: Obsada punktów i współpraca z wykonawcami	
Podstawy prawne realizacji zadania	- art. 3b, art. 5, art. 8, art. 10, art. 11 ustawy, - art. 17 ustawy o dppiw, - art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

USTALENIA KONTROLI

W myśl art. 8 ust. 2 ustawy, Powiatowi Polickiemu przyznano prowadzenie trzech punktów udzielania pomocy w zakresie nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej. Wypełniając dyspozycję art. 11 ust. 1b ustawy, Starosta powierzył jeden punkt adwokatom i radcom prawnym zrzeszonym odpowiednio w: Szczecińskiej Izbie Adwokackiej (SIA) i Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Szczecinie (OIRP), natomiast dwa – organizacjom pozarządowym wyłonionym w otwartym konkursie ofert.

1.1. Punkt nieodpłatnej pomocy prawnej (Punkt nr 1) – prowadzony przez radców prawnych i adwokatów.

W dniu 22 listopada 2024 r. Powiat Policki (reprezentowany przez Starostę i Wicestarostę) zawarł porozumienie z OIRP i SIA *w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej w 2025 roku na obszarze powiatu polickiego*, czym wypełniono dyspozycję art. 10 ustawy. W przedmiotowym dokumencie zamieszczono wszystkie uregulowania wynikające z ust. 1 ww. artykułu.

Pismem z dnia 4 grudnia 2024 r. Starosta, poinformował Wojewodę Zachodniopomorskiego o zawartym porozumieniu, czym wypełniono dyspozycję art. 10 ust. 3 ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 69-81)

Powiat Policki, w myśl art. 6 ust. 1 ustawy, w dniu 31 grudnia 2024 r. podpisał umowy z 3 radcami prawnymi i 3 adwokatami na świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej, wskazanymi przez SIA i OIRP. Zawarte umowy zawierają wszystkie elementy wskazane w art. 6 ust. 2 ustawy. Plan dyżurów, w myśl art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy, zapewniał równomierny rozkład radców prawnych i adwokatów w wykonywaniu zadań. Umowy zawarto na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r.

(dowód: akta kontroli str. 82-147)

Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej powierzony adwokatom/radcom prawnym został zlokalizowany w Ośrodku Sportu i Rekreacji w Policach, ul. Piaskowa 97 (dyżury od poniedziałku do piątku w godz. 16.00–20.00) i rozpoczął funkcjonowanie z dniem 2 stycznia 2025 r.

1.2. Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej/nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (Punkty nr 2 i 3), prowadzone przez organizacje pozarządowe.

Zgodnie z treścią art. 11 ust. 2 ustawy, organizacje pozarządowe do realizacji wskazanego zadania wyłoniono w otwartym konkursie ofert, o którym mowa w ustawie o dppiw. Przedmiotowy konkurs ofert przeprowadzono w oparciu o zasady określone w art. 13 i art. 15 powyższej ustawy.

W celu realizacji obowiązku wynikającego z treści art. 11 ust. 2 ustawy, Zarząd Powiatu Polickiego podjął uchwałę nr 111/2024 z dnia 24 października 2024 r. w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych

w zakresie powierzenia prowadzenia w 2025 r. na obszarze Powiatu Polickiego odpowiednio:

- punktu nieodpłatnej pomocy prawnej (udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej);
- punktu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego).

Poddane analizie ogłoszenie zawierało wszystkie elementy określone w art. 13 ust. 2 ustawy o dpaiow.

(dowód: akta kontroli str. 192-204)

W myśl art. 13 ust. 3 ustawy o dpaiow ogłoszenie o konkursie podano do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w Starostwie (w okresie 29 listopada 2024 r.- 31 grudnia 2024 r.), opublikowanie na stronie internetowej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa. Wskazany w ogłoszeniu termin do składania ofert wypełniał dyspozycję art. 13 ust. 1 ww. ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 204)

W odpowiedzi na ogłoszenie o konkursie wpłynęły 3 oferty, z czego 1 zawierała uchybienia formalne, które po wezwaniu do ich usunięcia, zostały skorygowane w wymaganym terminie. Komisja konkursowa⁴, po dokonaniu oceny formalnej i merytorycznej przedmiotowych zgłoszeń na posiedzeniach w dniu 15 i 21 listopada 2024 r., w sporządzonym protokole z dnia 22 listopada 2024 r. zarekomendowała wybór ofert złożonych przez:

- Fundację Ludzkie Sprawy z siedzibą w Szczecinie przy ul. Jana Matejki 6A/7 do prowadzenia punktu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego,
 - Fundację Togatus Pro Bono z siedzibą w Olsztynie przy ul. Alei Warszawskiej 41/1 do prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej,
- zwanych dalej *Organizacjami*.

(dowód: akta kontroli str. 209-217)

Stosownie do zapisów art. 15 ust. 2j w związku z art. 13 ust. 3 ustawy o dpaiow, w dniu 29 listopada 2024 r. organ podał do publicznej wiadomości wyniki otwartego konkursu⁵. Ogłoszenie wyników nastąpiło poprzez publikację na stronie internetowej organu oraz wywieszenie w siedzibie Starostwa w miejscu do tego przeznaczonym, a także zawierało informacje wskazane w art. 15 ust. 2h ustawy o dpaiow.

(dowód: akta kontroli str. 205-208)

W myśl art. 16 ust. 1 i 6 ustawy o dpaiow, w dniu 29 listopada 2024 r. pomiędzy Powiatem Polickim (reprezentowanym przez Starostę) a Fundacją Togatus Pro Bono została zawarta umowa (nr 949/PS/2024 w rejestrze umów) na „Prowadzenie w 2025r. na obszarze Powiatu Polickiego punktu nieodpłatnej pomocy prawnej”, zaś z Fundacją Ludzkie Sprawy umowa (nr 950/PS/2024 w rejestrze umów) na „Prowadzenie w 2025 r. na obszarze Powiatu Polickiego punktu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego”. Dokumenty zostały sporządzone w oparciu o projekt ramowej umowy określony w rozporządzeniu ws. wzorów ofert i ramowych wzorów umów.

(dowód: akta kontroli str. 219-250, 267-289)

⁴ Powołana uchwałą Nr 135/2024 Zarządu Powiatu w Policach z dnia 5 listopada 2024 r.

⁵ Uchwała Zarządu Powiatu w Policach nr 149/2024 z dnia 29 listopada 2024 r. w sprawie rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w zakresie powierzenia prowadzenia w 2025 r. na obszarze Powiatu Polickiego punktu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz punktu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

W zawartych umowach, w myśl art. 11 ust. 7 ustawy, Powiat powierzył obydwu Organizacjom realizację zadania z zakresu edukacji prawnej.

Fundacja Togatus Pro Bono zobowiązała się do:

1. przeprowadzenia wykładów online nt. praw konsumenckich oraz podstaw prawa pracy,
2. transmisji live prawnika o tematyce *Rozgraniczenie działki, a zasiedzenie oraz Jak dzieli się spadek*,
3. stacjonarnych wykładów dla uczniów dotyczących systemu ochrony praw i wolności człowieka oraz cyberprzestępczości,
4. zorganizowania warsztatów dla seniorów w zakresie najważniejszych aspektów prawnych,
5. wydania 100 szt. poradników skierowanych do mieszkańców oraz 50 szt., których adresatem będą organizacje pozarządowe,
6. opracowania biuletynu prawniczego dla uczniów nt. *Swoboda wypowiedzi a naruszenie dóbr*,
7. opublikowania 12 artykułów dotyczących porad prawnych,
8. prowadzenia profili w mediach społecznościowych oraz strony internetowej,
9. opracowania i udostępnienia na stronie internetowej edytowalnych wzorów pism prawniczych,
10. przeprowadzenia konkursu wiedzy o Konstytucji i samorządzie terytorialnym,
11. opracowania i udostępnienia kalkulatora alimentacyjnego.

(dowód: akta kontroli str. 233-234, 238-239)

Na podstawie sprawozdania z realizacji zadania w I kwartale 2025 r. ustalono, że Organizacja opublikowała 3 artykuły dotyczące porad prawnych, udostępniła kalkulator alimentacyjny oraz rozpoczęła organizację konkursu.

(dowód: akta kontroli str. 316)

Fundacja Ludzkie Sprawy w zakresie edukacji prawnej zobowiązała się do:

1. umieszczenia na stronie internetowej 4 poradników w formie książeczek dotyczących ustalonych po pierwszym kwartale zagadnień, które wzbudzały największe zainteresowanie mieszkańców powiatu,
2. przygotowania 10 wzorów pism procesowych odpowiadających każdemu z ww. zagadnień,
3. umieszczania na stronie internetowej 2 razy w miesiącu artykułów dotyczących bieżących zmian w przepisach prawnych.

(dowód: akta kontroli str. 278, 281)

Zgodnie z założeniami zawartymi w ofercie, Organizacja w I kwartale 2025 r. prowadziła analizę świadczonego doradztwa w celu ustalenia zakresu problemów z jakimi głównie borykają się mieszkańcy powiatu. Na podstawie wyników tej analizy, w pozostałych trzech kwartałach 2025 roku realizowane będą ww. zaplanowane w ofercie zadania z zakresu edukacji prawnej.

Termin realizacji zadania publicznego dla obydwu Organizacji ustalono od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r.

Zgodnie z § 2 ust. 6 zawartej umowy, Fundacja Togatus Pro Bono prowadziła Punkt NPP w czterech lokalizacjach, tj.:

- w budynku Starostwa Powiatowego w Policach przy ul. Tanowskiej 8,
- w budynku Urzędu Gminy w Nowym Warpnie przy Placu Zwycięstwa 1,
- w budynku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołbaskowie, z siedzibą w Rosówku 16,

- w budynku filii Gminnego Centrum Kultury i Bibliotek w Dobrej Klub w Wołczkowie przy ul. Lipowej 11a.

(dowód: akta kontroli str. 220)

Zadanie publiczne w ramach działalności Punktu Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego, zgodnie z § 2 ust. 6 umowy, było realizowane przez Fundację Ludzkie Sprawy w trzech lokalach, tj.:

- w budynku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołbaskowie z siedzibą w Rosówku 16,
- w budynku filii Gminnego Centrum Kultury i Bibliotek w Dobrej Klub w Wołczkowie przy ul. Lipowej 11a,
- w budynku Starostwa Powiatowego w Policach przy ul. Tanowskiej 8.

(dowód: akta kontroli str. 268)

W zakresie monitorowania świadczenia usług przez osoby uprawnione⁶, Starosta w Samoocenie oświadczył, że monitoring realizowany jest w formie określonej w umowach zawartych pomiędzy powiatem a radcami prawnymi/adwokatami.

(dowód: akta kontroli str. 27)

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	Wyjaśnienia Starosty z dnia 13 czerwca 2025 r. (dowód: akta kontroli str. 45-48)
Ocena obszaru kontroli Nr 1	<i>Pozytywna</i>

Obszar kontroli Nr 2: Upowszechnianie usług wśród mieszkańców powiatu	
Podstawa prawna realizacji zadania	art. 8a, art. 9 ustawy

USTALENIA KONTROLI

Zgodnie z treścią art. 9 ust. 4 ustawy: *Starosta odpowiada za upowszechnianie wiedzy o działalności systemu nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego wśród mieszkańców powiatu.*

W celu realizacji wskazanej dyspozycji, na stronie internetowej Starostwa, w BIP oraz na tablicy ogłoszeń zamieszczono informacje o:

- adresach lokali, w których udzielane jest nieodpłatne poradnictwo prawne i nieodpłatna pomoc prawna na terenie powiatu,
- terminach (dni i godziny) udzielania porad,
- numerze telefonu, pod którym można umówić się na wizytę,
- zakresie świadczonej pomocy prawnej,
- uprawnieniach do otrzymania ww. pomocy oraz link do strony Ministerstwa Sprawiedliwości umożliwiające zdalne umówienie się na wizytę.

W myśl art. 8a ustawy, Starosta sporządził listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa dostępnych dla mieszkańców powiatu i opublikował ww. dokument na stronie internetowej oraz BIP Starostwa, a także udostępnił ją w wersji papierowej w siedzibie Starostwa. (dowód: akta kontroli str. 301-314)

⁶ Osoby, z którymi zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy zawarte zostały umowy (adwokaci i radcowie prawni) oraz osoby, które zostały wskazane w umowach z Organizacjami.

Czynności kontrolne wykazały, że informacje dotyczące funkcjonowania NPP i NPO na terenie Powiatu Polickiego w 2025 r. były aktualne jedynie na stronach internetowych Starostwa. Nie zostały natomiast zaktualizowane na stronach internetowych gmin Police, Kołbaskowo, Dobra oraz Nowe Warpno.

Szczegółowy opis stwierdzonej nieprawidłowości ujęty został w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonej nieprawidłowości.

ZAKRES, PRZYCZYNY I SKUTKI STWIERDZONEJ NIEPRAWIDŁOWOŚCI

Informacje dotyczące funkcjonowania NPP i NPO na terenie Powiatu Polickiego w 2025 r., na stronach internetowych gmin Police, Kołbaskowo, Dobra oraz Nowe Warpno były nieaktualne, tj.:

- na stronie internetowej Gminy Police pod adresem <https://www.police.pl/dla-mieszkanca/nieodplatna-pomoc-prawna.html> podana została informacja o czasie funkcjonowania punktu NPO w Policach przy ul. Tanowskiej 8 w godzinach 7.30-11.30, podczas gdy punkt jest dostępny w godzinach 10.30-14.30;
- na stronie internetowej Gminy Kołbaskowo pod adresem www.kolbaskowo.pl/aktualnosci/nieodplatne-poradnictwo-prawne-i-nieodplatne-poradnictwo-obywatelskie.html zawarto nieaktualną listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa w zakresie NPP/NPO;
- na stronie internetowej Gminy Dobra pod adresem <https://www.dobraszczecinska.pl/wiadomosc/punkt-nieodplatnej-pomocy-prawnej-oraz-punkt-nieodplatnego-poradnictwa-obywatelskiego-w-gminie-dobra> wskazany jest nieaktualny adres świadczenia usług na terenie gminy (podano: Dołuże, ul. Żubrza 7, a powinno być: Wołczkowo, ul. Lipowa 11a). Ponadto odnalezienie informacji o świadczeniu usług NPP/NPO na terenie powiatu polickiego, w tym w Gminie Dobra jest możliwe jedynie po wpisaniu wyżej podanego zawilego adresu https. Z poziomu strony głównej (zarówno www.dobraszczecinska.pl, jak i BIP) uzyskanie jakiegokolwiek informacji o usługach NPP/NPO jest niemożliwe;
- na stronie internetowej Gminy Nowe Warpno bip.nowewarpno.pl/artukul/nieodplatna-pomoc-prawna-w-wpowiecie-polickim-2 wszystkie informacje dotyczące NPP/NPO dotyczą 2023 r.

(dowód: akta kontroli str. 188-191)

Starosta wyjaśnił, że (...) odnosząc się zaś do stwierdzenia o nieaktualności informacji zamieszczonych na stronach internetowych (...) uzasadnionym jest wskazanie, iż informacje są nie tyle „nieaktualne”, bo mogłoby to wskazywać iż wymagają całkowitej zmiany treści, a te wymagają jedynie drobnych uaktualnień lub uzupełnień. Zaistnienie niniejszej okoliczności wynika z uwarunkowań organizacyjnych polegających na nieprzekazaniu zaktualizowanych informacji do poszczególnych gmin w tym samym czasie, gdy dokonano takowej aktualizacji na stronie internetowej Powiatu Polickiego oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Policach.

(dowód: akta kontroli str. 46-47)

Na podstawie dokonanych ustaleń, kontrolujący stwierdzają, że Starosta nie monitoruje i nie podejmuje działań mających na celu upowszechnianie wiedzy o działalności systemu NPP/NPO wśród mieszkańców powiatu za pośrednictwem stron internetowych gmin należących do Powiatu Polickiego. Podkreślić należy, że zgodnie z dyspozycją art. 9 ust. 4 ustawy, realizacja działań promocyjnych systemu poradnictwa należy do zadań Starosty, tym samym należy systematycznie podejmować czynności skutkujące aktualizacją oraz upowszechnianiem wiedzy

o działalności systemu NPP i NPO. Brak wskazanych działań powoduje ograniczenie dostępności do bezpłatnej pomocy prawnej dla mieszkańców powiatu. Monitorowanie i podejmowanie szeroko rozumianych działań w zakresie upowszechniania tylko aktualnych informacji na temat NPP oraz NPO, zapewnia efektywność wydatkowania środków budżetu państwa przeznaczonych na tą formę wsparcia mieszkańców oraz pogłębia zaufanie obywateli do organów administracji publicznej.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	Wyjaśnienia Starosty z dnia 13 czerwca 2025 r. (dowód: akta kontroli str. 45-48)
Ocena obszaru kontroli Nr 2	<i>Pozytywna z nieprawidłowością</i>

Obszar kontroli Nr 3: Dostępność dyżurów oraz wyposażenie lokalu i poczekalni punktu	
Podstawy prawne realizacji zadania	- art. 6, art. 8, art. 8a, art. 9 ustawy, - art. 9 ustawy o języku migowym i innych środkach komunikowania się, - § 5 rozporządzenia

USTALENIA KONTROLI

W trakcie kontroli ustalono, że punkty poradnictwa rozlokowane zostały na terenie całego Powiatu Polickiego w następujących Gminach: Dobra, Kołbaskowo, Nowe Warpno i Police. Mając na względzie art. 9 ust. 2 ustawy Starosta w dniu 20 września 2024 r. skierował e-maile do ww. gmin z prośbą o potwierdzenie przyjętych założeń organizacyjnych, m.in. w zakresie proponowanej lokalizacji punktów, godzin otwarcia i wyposażenia lokali. Wszystkie gminy potwierdziły zaproponowane lokalizacje świadczenia NPP/NPO i nie zgłosiły nowych propozycji.

(dowód: akta kontroli str. 179-187)

Zgodnie z dyspozycją art. 9 ust. 1 ustawy, Powiat zawarł porozumienia z organami wykonawczymi gmin (Dobra, Kołbaskowo, Nowe Warpno i Police) w zakresie udostępnienia lokali do realizacji omawianego zadania. Zawarte porozumienia odpowiadały dyspozycji przytoczonego przepisu ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 163-178)

W toku czynności kontrolnych ustalono, że:

- punkt NPP obsługiwany przez adwokatów i radców prawnych działał w budynku Ośrodka Sportu i Rekreacji w Policach przy ul. Piaskowej 97 i funkcjonował od poniedziałku do piątku w godz. od 16:00 do 20:00;
- punkt NPP obsługiwany przez Fundację Togatus Pro Bono z siedzibą w Olsztynie został rozmieszczony w lokalach:
 - Starostwa w Policach, ul. Tanowska 8 (poniedziałek i środa w godz. 10:30-14:30),
 - filii Gminnego Centrum Kultury i Bibliotek w Dobrej Klub w Wołczkowie, ul. Lipowa 11a (piątek w godz. 11:15-15:15),
 - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołbaskowie, Rosówek 16 (czwartek w godzinach 11:30-15:30),

- Urzędu Gminy w Nowym Warpnie, Plac Zwycięstwa 1 (wtorek w godz. 8:30-12:30);
- punkt NPO obsługiwany przez Fundację Ludzkie Sprawy z siedzibą w Szczecinie został zlokalizowany w budynkach:
 - Starostwa w Policach, ul. Tanowska 8 (wtorek, czwartek i piątek w godz. 10:30-14:30),
 - filii Gminnego Centrum Kultury i Bibliotek w Dobrej Klub w Wołczkowie, ul. Lipowa 11a (środa w godzinach 12.00-16.00),
 - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołbaskowie z siedzibą, Rosówek 16 (poniedziałek w godzinach 9.30-13.30).

W toku kontroli dokonano oględzin punktu zlokalizowanego w siedzibie Starostwa, przy ul. Tanowskiej 8. Ustalono, że przedmiotowy lokal jest właściwie oznaczony, gwarantuje dyskrecję przy udzielaniu pomocy, jest wyposażony w stół wraz z miejscami siedzącymi, zapewnia bezpieczne przechowywanie dokumentów zawierających dane osobowe w sposób uniemożliwiający dostęp do nich osobom nieupoważnionym. W lokalu zapewniono dostęp do komputera ze stosownym oprogramowaniem (w tym system informacji prawnej), drukarki oraz Internetu, zapewniając tym samym możliwość porozumiewania się na odległość środkami komunikacji elektronicznej. W dniu kontroli, zgodnie z przyjętym harmonogramem dyżur pełnił prawnik Fundacji Togatus Pro Bono.

Szczegółowe ustalenia dotyczące wyposażenia ww. lokalu zawiera protokół oględzin, który zamieszczono w aktach kontroli, str. 332-333.

Na podstawie analizy dokumentów przedłożonych do kontroli ustalono, że NPP/NPO udzielane były zgodnie z dyspozycją art. 8 ust. 3 ustawy, tj. w wymiarze 5 dni w tygodniu (z wyłączeniem dni wolnych ustawowo od pracy) w czasie dyżurów trwających co najmniej 4 godziny.

Niemniej w toku kontroli stwierdzono, że w analizowanym okresie w 38 przypadkach (27 dotyczy Fundacji Ludzkie Sprawy, a 11 – Togatus Pro Bono) zachodziły rozbieżności pomiędzy godzinami logowań osób świadczących NPP/NPO, a godzinami w jakich powinien trwać dyżur wg harmonogramu w danym dniu. W 34 przypadkach logowania nie potwierdzają pełnienia całego dyżuru wg harmonogramu, natomiast w 4 przypadkach logowania wskazują na świadczenie dyżuru po czasie wskazanym w art. 8 ust. 3 ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 41-43)

Starosta w wyjaśnieniach wskazał, że *rozbieżności w godzinach logowań wykonawców z harmonogramem dyżurów świadczenia npp/npo w Powiecie Polickim (...) wynikają z przyczyn niezależnych od wykonawców, de facto zgłaszanych przez te osoby w momencie stwierdzenia okoliczności uniemożliwiających zalogowanie do systemu obsługi npp/npo. Przyczyny braku możliwości zalogowania się do programu wynikały bądź to z problemów technicznych, związanych z funkcjonowaniem centralnego systemu teleinformatycznego do obsługi npp/npo, bądź z braku połączeń internetowych w czasie trwania dyżuru w danym punkcie. Każdy przypadek braku możliwości zalogowania się, zgłoszony telefonicznie przez wykonawcę, był analizowany np. poprzez kontakt z obsługą techniczną systemu npp/npo celem potwierdzenia wystąpienia problemów w działalności systemu, bądź to z administratorami budynków, w których zlokalizowane są poszczególne punkty celem, uzyskania informacji o przyczynach braku dostępu do sieci Internet i zakładanym terminie „usunięcia awarii”. Jednocześnie potwierdza się, iż mimo występujących w omawianym tu zakresie problemów, każdy z dyżurów wskazanych*

w tabeli odbył się, a ewentualnym zapisanym na porady klientom udzielono nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. W załączeniu wydruki przykładowej korespondencji w sprawie.

(dowód: akta kontroli str. 47-48)

Wyjaśnienia zostają uwzględnione przez kontrolujących. Niemniej należy zwrócić uwagę, że problemy techniczne do których odwołuje się Starosta zaburzają logowania do systemu jedynie przedstawicieli Organizacji świadczących NPP/NPO. Przyjęty system kontroli wykonawców oparty na logowaniach może być wystarczający w sytuacji, gdy osoby pełniące dyżur dochowują staranności w dopełnianiu obowiązku punktualnego zalogowania/wylogowania, a system działa płynnie i stabilnie. W innych przypadkach pełnienie 4 godzin dyżuru, w myśl art. 8 ust. 3 ustawy jest nieudokumentowane. Mając na uwadze wadliwość systemu, którą potwierdza sam organ, rekomenduje się przyjęcie dodatkowego systemu weryfikacji świadczenia usług dla mieszkańców, chociażby poprzez podpisywanie listy obecności lub składanie oświadczeń o wymiarze pełnionych dyżurów w danym miesiącu (jak to ma miejsce w przypadku przedstawicieli samorządu prawniczego). Zapewnienie sobie przez Starostę skutecznych narzędzi weryfikacji terminowości świadczenia NPP/NPO (innych niż system logowań), zwiększy możliwość sprawowania rzetelnego nadzoru nad realizacją zadania oraz prawidłowością wydatkowania środków publicznych.

W umowach zawartych z radcami prawnymi, adwokatami oraz Organizacjami, Starosta zagwarantował:

- świadczenie NPP i NPO poza punktem albo za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość po wcześniejszym zgłoszeniu takiej potrzeby przez osobę ze znaczną niepełnosprawnością ruchową lub doświadczającą trudności w komunikowaniu się,
- wydłużenie dyżurów w razie potrzeby do co najmniej 5 godzin bez zwiększenia środków przeznaczonych na realizację zadania.

(dowód: akta kontroli str. 82-147)

W samoocenie Starosta oświadczył, że w 2025 r. udzielanie NPP/NPO odbywa się płynnie, praktycznie w danym dniu lub z dnia na dzień, w zależności od możliwości organizacyjnych klienta.

(dowód: akta kontroli str. 28)

Zgodnie z postanowieniami art. 8 ust. 5 ustawy Starosta wyznaczył jeden specjalny numer telefonu przeznaczony do rejestracji wizyt do wszystkich punktów na terenie Powiatu. Organ, w umowach z radcami prawnymi/adwokatami oraz Organizacjami zapewnił, zgodnie z art. 8 ust. 8 ustawy i art. 9 ustawy o języku migowym i innych środkach komunikowania się, osobom ze znaczną niepełnosprawnością ruchową oraz doświadczającym trudności w komunikowaniu się, udzielanie pomocy NPP/NPO poza punktem albo za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość.

(dowód: akta kontroli str. 83, 94, 105, 116, 127, 138, 222, 270)

Nie stwierdzono nieprawidłowości lub uchybień.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	Wyjaśnienia Starosty z dnia 13 czerwca 2025 r. (dowód: akta kontroli str. 45-48)
Ocena obszaru kontroli Nr 3	<i>Pozytywna</i>

Obszar kontroli Nr 4: Dokumentacja i sprawozdawczość, w tym korzystanie z opinii o jakości obsługi	
Podstawy prawne realizacji zadania	- art. 7, art. 12 ustawy, - § 8, § 9, § 11 rozporządzenia.

USTALENIA KONTROLI

Każdy przypadek udzielenia NPP/NPO dokumentuje się przez wypełnienie karty pomocy, której wzór określony jest w załączniku do rozporządzenia. Karta pomocy składa się z części A i B. Zasady wypełniania poszczególnych części kart pomocy określone są w § 8 rozporządzenia. Wypełnienie części B karty – opinia osoby, której udzielono porady – nie jest obowiązkowe.

W myśl art. 12 ustawy, na podstawie otrzymanych kart pomocy opracowano informację zbiorczą o wykonaniu zadania polegającego na udzieleniu nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej za I kwartał 2025 r., którą z zachowaniem ustawowego terminu przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu.

Na podstawie ww. informacji ustalono, że we wskazanym okresie udzielono 211 porad, w tym 104 w punkcie adwokatów i radców prawnych oraz 107 w punktach obsługiwanych przez Organizację.

Na podstawie danych przedłożonych Wojewodzie Zachodniopomorskiemu przez Starostę oraz dokumentów przedłożonych w toku kontroli ustalono, że w I kwartale 2025 r. 16 osób wyraziło swoją opinię na temat jakości udzielanego świadczenia (karty pomocy cz. B). Wszystkie osoby pozytywnie oceniły obsługę w punkcie, tj. że: uzyskały zrozumiałe informacje, wiedziały jakie dalsze kroki podjąć po uzyskaniu porady, określiły lokal, w którym zorganizowany jest punkt jako dogodnie położony i czytelnie oznakowany, a także zostały przyjęte w punkcie w umówionym terminie.

(dowód: akta kontroli str. 36-38)

Szczegółowej weryfikacji poddano **189** kart pomocy cz. A wypełnionych w ramach świadczenia NPP/NPO w okresie od 2 stycznia do 31 maja 2025 r. Szczegółowe zestawienie kart wraz z ustaleniami kontroli zamieszczono w aktach kontroli na str. 334-339.

Starosta w samoocenie oświadczył, że *w okresie objętym kontrolą nie wpływały skargi dotyczące funkcjonowania NPP i NPO.*

(dowód: akta kontroli str. 30)

Nie stwierdzono nieprawidłowości lub uchybień.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	Wyjaśnienia Starosty z dnia 13 czerwca 2025 r. (dowód: akta kontroli str. 45-48)
Ocena obszaru kontroli Nr 4	<i>Pozytywna</i>

Obszar kontroli Nr 5: Prawdliwość zaangażowania dotacji	
Podstawy prawne realizacji zadania	- art. 11d ust. 5 ustawy, - art. 19 – 20 ustawy.

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie art. 19 ustawy, zadanie polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej są finansowane z budżetu państwa z części będącej w dyspozycji wojewodów przez udzielenie dotacji celowej powiatom.

Zgodnie z załącznikiem nr 4 do zarządzenia nr 31/2025 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 6 lutego 2025 r. w sprawie planu dochodów i wydatków budżetu na 2025 r., Powiatowi Polickiemu zaplanowano dotację w rozdziale 75515 - „Nieodpłatna pomoc prawna”, § 2110 w kwocie **219 744,00 zł**.

Zgodnie z przygotowanym przez Starostwo zestawieniem umów zawartych w związku z realizacją zadania (część wynagrodzeniowa i edukacyjna), podpisano na realizację zadań:

- 6 umów z adwokatami i radcami prawnymi wyznaczonymi przez SIA i OIRP,
- 2 umowy z Organizacjami.

(dowód: akta kontroli str. 24-26)

Szczegółowe dane przedstawiono w tabeli.

<i>Rodzaj</i>	<i>Plan z ustawy budżetowej (zł)</i>	<i>Zaangażowanie wynikające z zawartych umów (zł)</i>	<i>% zaangażowanie</i>
Wynagrodzenia (91%)	199 967,04	197 898,68	98,96%
Edukacja (3%)	6 592,32	6 592,32	100,00%
Razem wynagrodzenie + edukacja	206 559,36	204 491,00	98,99%

Ponadto, zgodnie z art. 20 ustawy, Powiatowi przysługuje 6% z kwoty dotacji na pokrycie kosztów obsługi organizacyjno-technicznej zadania.

Zasady nadzoru nad realizacją zadania publicznego określono w § 6 umów zawartych z Organizacjami.

(dowód: akta kontroli str. 224-225, 272-273)

Nie stwierdzono nieprawidłowości lub uchybień.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	Wyjaśnienia Starosty z dnia 13 czerwca 2025 r. (dowód: akta kontroli str. 45-48)
Ocena obszaru kontroli Nr 5	Pozytywna

Wpis do książki kontroli	111
Zalecenie	- podejmować działania mające na celu publikację na stronach internetowych gmin Police, Kołbaskowo, Dobra oraz Nowe Warpno tylko aktualnych informacji dotyczących funkcjonowania NPP i NPO na terenie Powiatu Polickiego, do czego zobowiązuje art. 9 ust. 4 ustawy.

Pouczenie	Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r., poz. 224) od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. O sposobie wykonania zalecenia, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonej nieprawidłowości, proszę powiadomić mnie za pośrednictwem Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.
Podpis kierownika jednostki kontrolującej	Z upoważnienia Wojewody Zachodniopomorskiego Bartosz Brożyński I Wicewojewoda Zachodniopomorski <i>/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/</i>